

Input til revisionen af Pleje- og Udviklingsplanen for Utterslev Mose (2004-2008)

4. marts 2013

INDLEDNING

Bispebjerg Lokaludvalg og Brønshøj Husum Lokaludvalg er glade for at have mulighed for at kommentere og bidrage til en revision af Pleje- og udviklingsplanen for Utterslev Mose.

Lokaludvalgene har gennem det sidste år gjort meget for at inddrage borgere og fagfolk omkring Utterslev mose, se mere om dette under afsnittet processen. Dette skriv er et sammendrag af Lokaludvalgenes holdninger. Bilagene er et sammendrag af de mange ideer, der er kommet fra både borgere under vores møder, gåture, kommet ind på mails eller via vores nye hjemmeside. Det er vores opfattelse, at der er mange gode og visionære ideer i bilaget. Ideerne er et udtryk for bredden og mangfoldigheden af de potentielle interesser i Utterslev Mose. Det er vigtigt for Lokaludvalgene at understrege, at bilagene med ideerne står ukommenteret. Det er derfor vigtigt, at der i det kommende arbejde med revisionen af planen arbejdes videre, sorteres og udvikles.

PROCESSEN

Såvel Bispebjerg Lokaludvalg som Brønshøj Husum Lokaludvalg har et stort fokus på Utterslev Mose, hvilket tydeligt kommer til udtryk i de to sæt af bydelsplaner, der er blevet udarbejdet de seneste år. Der er på denne baggrund sat gang i en lang række konkrete aktiviteter de seneste par år. Sidste år udgav de to lokaludvalg en rapport om Utterslev Moses økologiske tilstand og handlemuligheder. Målet med denne rapport er, at der bliver prioriteret en seriøs sørestaurering, der kan opfylde Vandrammedirektivet.

Med afsæt i en tværfaglig workshop i Naturværkstedet Streyf i august 2012 blev der igangsat to sideløbende processer. Dels en proces der skal føre mod udarbejdelsen af en **helhedsplan for Utterslev Mose**, hvori der sammentænkes en omfattende søreaturering, klimatilpasningstiltag der kan lede regnvand til mosen samt et nyt design af mosens grønne områder, der sikrer en større biodiversitet og bedre naturoplevelser. Dels **etableringen af et stærkt borgerdrevet** netværk – en mosevenne forening - der med frivillig indsats over en bred front kan engagere sig i at tage vare om mosen, skabe aktiviteter, og informere og debattere, for at Utterslev Mose kan blive et endnu bedre sted for planter, dyr og mennesker.

Lokaludvalgene har det seneste halve år afholdt otte møder og ture for at sammentømre Utterslev Moses Venner. Der er gennem diverse oplæg blevet sat fokus på forureningsproblematikken, revision af Pleje- og Udviklingsplanen, Utterslev Moses historie, samt diskussioner af hvordan Utterslev Moses Venner skal organiseres og udvikles. Der er taget de første skridt til initiativer, hvor borgerne kan engagere sig i mosens udvikling, herunder også et samarbejde med Center for Park og Natur om frivillighedsdage. Sideløbende er Utterslev Moses egen hjemmeside blevet etableret (www.utterslevmose.net), og her kan man blive informeret om alle de arrangementer og ture, som afholdes i Utterslev Mose, finde alle publikationer om Utterslev Mose, drøfte diverse temaer i forummet, tilmelde sig nyhedsbrevet og meget mere.

Pleje- og Udviklingsplanen er særdeles vigtig ift. lokaludvalgenes ønsker til udviklingen af området, samt ift. de nye spirende kræfter i Utterslev Moses Venner. Sidstnævnte gruppe forventes at kunne spille en stor rolle ift. engagement i Mosens udvikling og konkrete initiativer. Derfor blev der tirsdag d. 27. februar afholdt et fællesmøde i BIBLIOTEKET på Rentemestervej, hvor deltagerne blev opfordret til at komme med ideer til både det overordnede omkring en Pleje- og Udviklingsplan samt konkrete ideer, store som små. Til mødet deltog omkring 18-20 mennesker. Herudover har de to miljømedarbejdere løbende taget imod ideer via de afholdte møder i Utterslev Moses Venner, via mails, og via den nye hjemmeside. Dette skriv er en sammenfatning af op til 100 menneskers ideer. I det følgende vil vi fremføre de input, som vi med afsæt i denne omfattende borgerinddragelse, har høstet med henblik på at inspirere til revisionen af Pleje- og Udviklingsplanen (PUP).

HVORDAN KAN VI FÅ STØRRE OPMÆRKSOMHED OMKRING ALLE DE PERSPEKTIVER OG MULIGHEDER SOM PLEJE- OG UDVIKLINGSPLANEN RUMMER?

Planen rummer mange informationer om, hvor man som borger eller forening kan tage del i Utterslev Mose men der mangler en gedindindsats omkring formidling af planens indhold. Planen er 96 siders prosa som giver god mening for de folk, som skal drifte området. For brugere kunne der med fordel laves et uddrag. Den ene del i dette uddrag kunne fokusere på de muligheder som Utterslev Mose byder på i nuværende tilstand: fugletårn, platforme, oplevelser som fårene ved Streyf osv. En sådan folder findes allerede og skal blot synliggøres mere.

Den anden del af formidlingen er langt vigtigere og mere kompleks. Her handler det om at formidle de endnu ikke udnyttede muligheder i planen! Altså de muligheder planen åbner for, og hvor man som borger eller forening kan tage del eller gøre en forskel og dermed være med til at udvikle mosen. I den nuværende plan drejer det sig om initiativer som lave og opsætte fuglekasser, som der i planen skrives ”det kan gennemføres som et undervisningsprojekt for en skole” eller muligheden for at deltage i frivillighedsdage med at fjerne gyldenris og andre invasive arter, eller muligheden for at etablere et græsningslaug. Med revisionen af PUP forventer de to lokaludvalg, at borgernes muligheder for at tage del i mosen bliver endnu større. Det vil sige, der er et endnu større behov for at synliggøre for borgerne, hvor man kan få indflydelse.

Frivillighed er et emne som for alvor er kommet på den politiske dagsorden, og kommunen har også en strategi for frivillighed. Med frivillighed følger et ansvar for vores fællesområder, nye fællesskaber, men også lysten og muligheden for at udfordre den gængse måde at bruge et naturområde eller en park på. Herunder også ønsket om brug af fællesområder på måder, som tilgodeser særlige grupper – græsningslaug, bær- og frugthaver, krydderurtebede osv.

Mulighederne for at borgere/foreninger kan tage del, skal derfor synliggøres, herunder også hvordan kommer man i gang, hvordan organiseres det, hvem skal inddrages osv.

De to lokaludvalg vil gerne hjælpe forvaltningen med synliggørelse af de muligheder der er. Hjemmesiden www.utterslevmose.net og Utterslev Moses facebook side er vigtige værktøjer når det gælder formidlingen og drøftelse af konkrete aktiviteter, men det er af afgørende vigtighed at informationsindsatsen i Utterslev Mose opprioriteres med etableringen af egentlige informationstavler. (se projektforslag om informationstavler nedenfor)

HVORDAN SIKRER VI AT PLANENS MANGE INITIATIVER BLIVER VIRKELIGGJORT?

Pleje- og Udviklingsplanen har karakter af et visionsoplæg, der i praksis fungerer som rettesnor for driftsplanlægningen i forvaltningen. Det er tydeliggjort på de første sider af planen, at der ikke er tale om en investeringsplan. Vi mener dog, at der kan gøres meget for at gøre planen mere effektiv, mere dynamisk og også være mere inddragende.

Almindeligvis nedlægges man et Parkbrugerråd efter at en Pleje- og Udviklingsplan er skrevet. Vi mener dog, at der er god grund til at fastholde et Parkbrugerråd. Parkbrugerrådet vil have den funktion at sikre, en løbende prioritering af udviklingsopgaver ud fra den færdige Pleje- og Udviklingsplan. Det skal altså være et råd, som indgår i en dialog med forvaltningens folk.

Vi forestiller os et råd som mødes en gang om året, laver status for årets gang, prioriterer projekter for det kommende år. Det er vigtigt, at der ikke bliver tale om en større opgave, som kræver mange ekstra ressourcer. Vi mener, at rådet vil kunne hjælpe forvaltningen med at prioritere opgaverne, skabe større fokus på de prioriterede opgaver, og tænke i samarbejdsprojekter og alternative finansieringer til konkrete delopgaver. Herudover vil en årlig gennemgang også sikre, at planen ikke bliver en statisk størrelse, men dynamisk og inddragende ift. nye trender og politiske dagsordner. Eksempelvis kan man sige, at den nuværende plan i meget lille grad har fokus på tryk og frivillighed – to emner som virkelig er kommet på den politiske dagsorden siden planen blev til.

Hvordan skal et parkbrugerråd sammensættes? Det traditionelle parkbrugerråds organisering og repræsentation er velegnet til samarbejde med en forvaltning og brugere af en park i mere traditionel forstand. Vi slutter derfor op om den type parkbrugerråd til den formelle høring omkring planen. Til en mere løbende evaluering og prioritering af opgaver, synes vi at andre/flere parter har sin berigtigelse. Her

vil nogle af de aktive grupper være gode at inddrage. Det kunne være biavlerlaug, græsningslaug, spejdere eller andre grupper som aktivt og ofte bruger mosen. Især hvis man ønsker større inddragelse og frivillighed, så vil det give god mening også at inddrage omkring prioriteringer og beslutninger, så følelsen af ejerskab øges.

DE STORE LINJER

Helt overordnet finder vi det ikke frugtbart at Utterslev Mose i planen isoleres fra det omgivende landskab og byskab, som fremstår som 'hvide områder' uden betydning for Utterslev Moses økologi. Vi er klar over at planen fungerer som afsæt for en egentlig driftsplan, som i sagens natur forholder sig snævert til de eksisterende driftsgrænser. Af samme grund anser vi det for at være af afgørende betydning for Utterslev Mose, at der udarbejdes en helhedsplan for hele området, der går på tværs af kommuner og forvaltninger, og på tværs af emneområder, således at vandkvalitet, biologisk mangfoldighed og rekreative oplevelser kobles bedre. Som tidligere nævnt, arbejder de to lokaludvalg med ideen om en helhedsplan. I nærværende skriv har vi dog fokus på den eksisterende Pleje- og Udviklingsplan, og hvordan den kan blive endnu bedre. Vi mener dog, at det er vigtigt for at kunne skabe en god plan, at man både har et sigte, som ligger et godt stykke ud i fremtiden, og at borgerinddragelsen tages seriøst. Med en forhastet revision af planen risikerer man at gøre den kortsigtet, ikke nærværende & inddragende og uden visioner og udviklingsmuligheder.

Vi glæder os til at samarbejde videre med Center for Park og Natur om Utterslev Mose.

Med venlig hilsen

Bispebjerg Lokaludvalg og Brønshøj Husum Lokaludvalg.

Bilag:

Konkrete ideer til projekter eller nye anvendelsesformer i Utterslev Mose